

Ülkemizde Tasarın İşçilerin Sorunlarını Tespit Etmek, Bütün Sosyal Haklardan yararlanabilmelerini sağlamak ve Çözüm Önerileri konusunda Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.10.04.2013

(1) Ali ÖZ

Mersin Milletvekili

Oltaoş UURAL

Famk BAZ

Seyfettin YILMAZ
Şen ÖZ

M. UYUNIRIMAN

Hasan Kisejin TİSTİ

Muharem YARLI

Murat Başoğlu
~~Murat~~

Prof.Dr. Tunca TOSUN

Münir KUDLUKTEPE

Lüner ORAL

Mehmet ERDOĞAN

Koray AYDIN

Mehmet CÜRAL

Emin ÇINAR

Mustafa KALAYCI

Ahmet Duran Bulut

D. Ali TORLAK

Jülfü WAKILYI

Mehmet DEDEOĞLU

İzmir

Konya

Adana
İzmir

Aydın

Osmaniye

ADANA

İzmir

Antalya

Sakarya

Harika

Alanya

Trabzon

Samsun

Kastamonu

KONYA

Balıkesir

İSTANBUL

Kocaeli

KARAHANŞAHMARAŞ

Ali ÖZ

~~Ali ÖZ~~

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

Ali ÖZ

GEREKÇE

Türkiye’de hem kamuda hem de özel sektörde taşeron işçi çalıştırılması çok yaygındır. Halen, kamu kurumlarında çalışan taşeron işçilerin sayısı 1 milyonu aşmış durumdadır. Son dönemde gerek kamuda gerekse özel sektörde çalışan taşeronların sorunları giderek artmıştır. Hiçbir hakları olmayan, her yıl tazminatları sıfırlanan ve işten atılan yüzbinlerce taşeron, rahat nefes alamamaktadır.

Sağlık Bakanlığı bünyesindeki hastanelerde farklı alanlarda çalışan on binlerce elemanın taşeron firmalar aracılığıyla çalıştırıldıkları bilinmektedir. Taşeron eleman çalıştırma işi, başlangıçta sadece hastanelerin ve diğer sağlık kuruluşlarının temizlik işlerini ilgilendiren bir konuyken sayıları ve sorunları her geçen gün fazlalaşarak toplumsal bir sorun haline gelmiştir.

Taşeronluk; emek maliyetlerini aşağıya çekmek, işçi ile ilgili sorumluluklardan kaçmak amacıyla oluşturulmuş, kuralsızlığın, esnekliğin, güvencesizliğin zemini. Bu durum, devletin ve özel sektörün hızla taşeron sistemine yönelmelerinin temel nedenidir.

Taşeronluğun; iş emayetlerini, eksik ücretleri, yatmayan maaşları, ödenmeyen sigorta primlerini, kullanılmayan ücretli izinleri, yasal çalışma sürelerinin çok üzerinde ücretsiz çalışma sürelerini, yolsununda asıl işverenin taşeron firma ile anlaşmaması sonucunda işsiz kalmayı temsil ettiğini biliyoruz.

Çalışma Bakanlığının verilerine göre AKP’li yıllarda taşeron işçi sayısının 4 kat artarak 1,5 milyonu aşmaktadır. Dolayısıyla kurallı çalışmadan, yasal düzenlemelerden kaçışın aracı olarak yaygınlaştırılmak istenen bu sistemin “iyileştirilebilmesini sağlamak” nasıl mümkün olacaktır?

Çalışma Bakanlığı tarafından taşeron firma işçilerinin sözde sorunlarını çözmek gerekçesi ile başlatılan çalışmaların, bizzat bakanlık tarafından köleliğe benzetilen taşeron işçiliğini yaygınlaştırma amacı taşımaktadır. Bu duruma gerekçe olarak işe zaten mevcut İş Kanununda var olan hakların uygulanmamasını gösterebiliriz.

Türkiye’de 1 milyon 611 bin 204 taşeron işçi çalışıyor. Ancak söz konusu rakam SGK’ya bildirilen kayıtlardan oluşuyor. Kayıtdışı çalışan işçiler de dikkate alındığında taşeron işçi sayısının 9 milyona ulaştığı tahmin ediliyor. Halen kamu kurumlarında 2 milyon memur istihdam ediliyor. Buna göre, taşeron işçilerin sayısı memur sayısına yetişmiş durumdadır.

Taşeron işçi çalıştırılması, kamuda eşitsiz bir istihdama ve siyasi bir istismara da zemin hazırlamaktadır. Adeta devletin çalışan değil partinin çalışanı gibi dizayn edilmektedir. Bu adaletsiz çalışma ortamının düzeltilmesi gerekmektedir. Taşeron işçilere kadro sözü verilerek umutlarını sömürmek ve beklenti içine sokulmaktan vazgeçilmelidir. Emğe saygıyı önleyen, iş güvenceli ve tatmin edici bir iş ortamı sağlamak için gerekenlerin yapılması şarttır. Büyüyen ekonomi ve ülkede, çalışanların da bundan adilce pay almasının temini zorunludur.

Taşeron işçilerin hakları diğer işçilerle eşitlenmelidir. İşveren, aynı işi yapan kendi işçisi ile taşeron işçi arasındaki ücret, mesai, izin gibi özlük haklarını ilgilendiren konularda ayırım yapmamalıdır.

Taşeron işçilerin de kıdem tazminatı, yıllık izni, doğum ve ölüm izinleri olmalıdır. Söz konusu haklar, yasa ile güvence altına alınmalıdır. Mevcut sistemde de taşeron işçilerin birçok hakkı bulunuyor. Ancak bu haklar işverenler tarafından çoğu zaman uygulanmıyor. Örneğin alt işverenlere alt işletmelerde bir yıl dolmadan önce işçileri sözleşmeleri feshedilerek, işçilerin kayıtları yeni şirket üzerinden yapılıyor. Bu tür hilelere başvurulara, yeni iş verilmemesi, bazı kamu haklarından mahrum bırakılması gibi bazı yaptırımlar getirilmelidir. Maaşları düzenli ödemeyen alt işverenlere yönelik de denetimler artırılmalıdır.

Kamudaki farklı isimler adı altında bulunan parçalı personel rejimi tek statüye indirilmelidir.

Sayıdığımız gerekçeler doğrultusunda, Taşeron sistemi: güvencesiz, esnek, kualsız çalışmanın, iş cinayetlerinin, sendikasılaştırmanın, yasaları ve hakları yok saymanın diğer adı olmaktan çıkmalıdır. 2013, taşeron işçilere kadrolu, sigortalı, sendikalı bir iş sunmanın yılı olmalıdır

Bu konuda Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önem arz etmektedir.